

Herran juhlat : Pesach

opettaj Isak Penzev 17.10.2012

Shalom, hyvät ystävät, me jatkamme oppitunteja, jotka koskevat Herran juhlia. Tänään keskustelemme juhlasta, joka ajoittuu kevääseen, juhlasta nimeltä Pesach, pääsiäinen.

Uskonnollisen kalenterin mukaan tämä Pesach-juhla on vuoden ensimmäinen juhla, koska sitä vietetään ensimmäisessä kuussa vuoden alussa. 3. Moos. 23. luvussa aloitetaan shabatın jälkeen kertoa Herran juhlista. Pesach-juhlasta on tullut hyvin tunnettu myös kristillisyydessä. Tällä oppitunneilla haluan enemmän tuoda niitä tärkeitä asioita, jotka liittyvät Pesach-juhlaan, mutta eivät ole monille kovinkaan tunnettuja.

Jos me luemme tarkkaan 23. luvun, me näemme muutamia erikoispäiviä, jotka liittyvät tähän juhlaan. 23: 5 puhuu meille: " Ensimmäisessä kuussa, kuukauden neljäntenätoista päivänä, iltahämärässä, on pääsiäinen Herran kunniaksi. " Tässä tekstissä ei sanota, että tämä olisi juhla. Vaan sanotaan, että tämä on pääsiäinen Herran kunniaksi. Tästä päivästä sanotaan vielä, että se alkaa iltahämärässä. Alkuperäinen teksti sanoo, että illan välissä. Miten voi tulkita sanan illan välissä? Juutalainen traditio antaa meille tulkinnan. Siinä sanotaan, että juutalaisuudessa on kaksi käsitettä, kaksi iltaa. Ensimmäinen illan vaihe on silloin, kun aurinko alkaa laskea. Ja toinen illan vaihe on, kun aurinko laskee kokonaan ja alkaa hämärän aika. Monissa ei-juutalaisten keskuudessa käytetyissä käännöksissä tätä tärkeää seikkaa ei oteta huomioon, koska heitä hämmästyttää se hepreankielinen sana " illan välissä ". Heidän mielestään sen voi tulkita myös niin, että se on ensimmäisen päivän illan ja seuraavan päivän illan välissä, eli yhden vuorokauden aika. Sen takia tässä jakeessa yleensä puhutaan illasta.

Jos otetaan sana ilta ja käytetään sitä neljäsosana vuorokaudesta, silloin se on sama ajankohta, mitä Toorassa tarkoitetaan. Koska tämä Tooran teksti

tarkoittaa nimenomaan viimeistä neljäsosaa; aikaa ensimmäisen illan alkamisen ja yön alkamisen välillä.

Kun otamme huomioon, että tämä ei ole niin kuin Herran juhla, vaan valmistumisaikaa, se on kaikkein tärkein aika tuoda Herralle pääsiäisuhri. 2. Mooseksenkirjan 12. luvusta me voimme lukea, miten se käytännössä tehtiin. 3. jae: " Puhukaa koko Israelin kansalle ja sanokaa: Tämän kuun kymmenentenä päivänä ottakoon kukin perheenisäntä itsellensä karitsan, yhden karitsan joka perhekuntaa kohti. " Ensimmäisen kuukauden, nisankuun, 10.päivänä perheen pitää valita pääsiäiskaritsa. Alkuperäisessä hepreankielessä karitsa on sana seh. Tämä sana tarkoittaa niin karitsaa kuin myös vuohen poikasta kiliä. Tämä on varmasti monille suuri uutinen, että pääsiäiskaritsa voi olla myös kili.

6. jae: " Pitäkää se tallella neljänteentoista päivään tätä kuuta; silloin Israelin koko seurakunta teurastakoon sen iltahämärässä. " Seuraavat jakeet puhuvat meille koko rituaalin suorittamisesta, verestä, lihasta ja miten se tulee syödä. 11. jakeen lopusta me luemme: " Tämä on pääsiäinen Herran kunniaksi. " Tästä tekstistä me näemme, että tämä ei ole niin kuin Pääsiäisjuhla vaan Pääsiäinen Herran kunniaksi. Tooran tekstistä me näemme, että Pesach-sanasta ei puhuta juhlanä, vaan se on nimitys uhriseremonialle. Paljon myöhemmin Pesach-sanaa on alettu käyttää juhlasta.

Silloin kun uhriseremonia on suoritettu, hyvin myöhään illalla alkaa uusi juhla-aika. Jos palaamme 3. Mooseksenkirjaan 23. lukuun, 6. jae puhuu meille happamattoman leivän juhlan alkamisesta Pesachin seremonian jälkeen. Happamaton leipä tarkoittaa leipää, jossa ei ole käytetty hiivaa. Tekstistä me näemme, että happamattoman leivän juhla kestää seitsemän päivää. Pääsiäisaterian, karitsan syömisen loppuvaiheessa alkaa happamattoman leivän juhla, josta monella on käsitys yhtenäisenä juhlanä. Kun me luemme 7. ja 8. jakeen, me näemme tästä seitsemän päivän jaksosta kaksi Jom tov-päivää: ensimmäinen ja seitsemäs päivä.

" Ensimmäisenä päivänä olkoon teillä pyhä kokous, silloin älkää yhtäkään arkiaskareta toimittako. Tuokaa Herralle uhri seitsemänä päivänä. Seitsemäntenä päivänä on pyhä kokous; silloin älkää yhtäkään arkiaskareta toimittako. "

Olen aiemmin puhunut, että jos puhutaan Herran pyhästä kokouksesta, päivälle annetaan Jom tovin asema pyhäpäivänä. Haluan muistuttaa, että Jom tov-juhlat vietetään samantasoisina kuin shabatti. Ainoa poikkeus on siinä, että voi valmistaa ruokaa. Ja myös tavaroiden siirto on sallittu. Happamattoman leivän juhlan päivät toisesta kuudenteen ovat tavallisia työpäiviä. Olen aiemmin opettanut tästä arkijuhlusta Sukkot-juhlan yhteydessä. Lehtimajanjuhlan aikana arkipyhät ovat toisesta seitsemänteen päivään. Mutta tässä juhlassa ne ovat toisesta kuudenteen päivään.

Haluan ottaa vielä huomioon yhden erikoisen päivän tämän happamattoman leivän juhlan aikana. Tämä päivä on meillekin hyvin merkittävä, koska siinä on messiaaninen tarkoitus. Mikä se päivä mahtaa olla? Katsomme 23. luvun jakeita 9 - 13. " Ja Herra puhui Moosekselle sanoen: " Puhu israelilaisille ja sano heille: Kun te tulette siihen maahan, jonka minä teille annan, ja leikkaatte sen viljaa, niin viekää papille viljastanne uutislyhde. Ja hän toimittakoon sen lyhteen heilutuksen Herran edessä, että hänen mielisuosionsa tulisi teidän osaksenne, sapatin jälkeisenä päivänä pappi toimittakoon sen heilutuksen. Ja sinä päivänä, jona teidän lyhteenne heilutus toimitetaan, uhratkaa virheetön, vuoden vanha karitsa, polttouhriksi Herralle. "

Jakeen 11 loppuosa on hyvin mielenkiintoinen. Minä luulen niin, että suomenkielinen Raamattu puhuu näin: sapatin jälkeisenä päivänä. Tämä käännös on otettu suoraan tekstistä. Toisen temppelin aikana juutalaisten uskonnollisten ryhmien kesken oli kiivas keskustelu tästä päivästä. Alkuperäinen teksti puhuu nimenomaan, että seuraavana aamuna shabatin jälkeen. Uskonnollinen juutalainen ryhmä saddukeukset oli sitä mieltä, että tämä lyhde pitää tuoda nimenomaan shabatin jälkeen eli sunnuntaiaamuna. Toinen uskonnollinen ryhmä, fariseukset, olivat sitä mieltä, että tässä

sanaa shabatti on käytetty Jom tovin juhlasta. Sen takia olen jo perusteellisesti kertonut, mikä ero on Jom tov-päivällä ja shabatilla. Sen takia fariseukset olivat sitä mieltä, että tämä lyhde tuodaan Herran eteen Jom tovin eli happamattoman leivän juhlan ensimmäisen päivän jälkeisenä aamuna. Tämä kiista toisen temppelin aikana oli hyvin vaikea. Fariseusten ryhmä oli hyvin voimakas ja itsepäinen, ja sen takia tämä lyhteen heilutus suoritettiin ensimmäisen pyhäpäivän jälkeisenä aamuna.

Juutalainen kirjallisuus antaa meille paljon mielenkiintoisia kertomuksia, miten ylipappi vannoi, että hän suorittaa lyhteen heilutuksen Pesachin aikana nimenomaan fariseusten tavan mukaan, ja kaikki itkivät siellä. Meillä ei ole tarkempia historiallisia tietoja, millä tavoin tämä juhla suoritettiin Jeshuan aikana. Mutta varmasti ymmärrätte, mikä tämän lyhteen tarkoitus on hengellisellä tasolla. Se oli ensisadon ensimmäinen lyhde. Jeshua on ylösnoussut kuolleista, ettei hänen tarvitse enää kuolla. Ja tämän tapahtuman tähden, että hän on ylösnoussut sekä shabatın jälkeen seuraavana aamuna, että myös jom tov-pyhäpäivän jälkeen, meille ei enää tule ristiriitaa siitä, kumpi heilutusasiassa oli oikeassa: saddukeukset vai fariseukset. Sinä vuonna, kun Jeshua ylösnoussi, molemmat uskonnolliset ryhmät olivat oikeassa.

Tämä lyhteen heilutustapahtuma osoittaa meille, että Jeshua on ylösnoussut kuolleista. Jeshuan ensimmäisillä juutalaisilla seuraajilla, jotka olivat hyvin tiiviisti kiinni juutalaisten juhlien traditiossa, oli kaksi tärkeää muistopäivää. 14. päivä nisankuuta oli merkittävä päivä - Jeshuan kuoleman päivä. Se oli karitsan uhripäivä. 16. nisankuuta lyhteen heilutuksen päivänä he juhlivat Jeshuan ylösnousemusta. Mielenkiintoinen asia on myös, että tästä lyhteen heilutuspäivästä aloitamme laskemaan 50 päivää helluntaipäivään asti. Tästä juhlasta me puhumme seuraavalla oppitunnilla.

Sinä vuonna Jeshuan aikana tämä heilutuspäivä oli sunnuntai. Muina vuosina tämä päivä voi olla torstai tai joku muu viikonpäivä. Mutta Nikean kokouksen jälkeen tätä päivää on alettu viettää nimenomaan sunnuntaina

siitä huolimatta, että joka vuosi se päivä muuttuu. 400-luvulla tehtiin päätös, että pääsiäisjuhla erotetaan kokonaan juutalaisesta Pesachista.

Eräs uskovainen kirjailija on siihen aikaan kirjoittanut, että näin tehdään sen takia, ettei tarvitse olla niiden epäpuhtaiden juutalaisten kanssa missään tekemisissä. Alkuperäisestä versiosta Jeshuan ajalta me voimme kuitenkin nähdä, että hänen kuolemansa ja ylösnousemuksensa oli tiiviisti kytketty juutalaisten Pesach-juhlaan. Silloin kun kirkko alkoi erkaantua juutalaisista juuristaan, silloin syntyivät omat kristilliset juhlapäivät. Sen jälkeen kirkko alkoi viettää pääsiäistä oman aikataulun mukaisesti.

Mielenkiintoinen tähän juhlaan kuuluva aspekti on, että silloin syödään happamatonta leipää. Tärkeää on, että tämän juhlan ajaksi koko koti puhdistetaan kaikesta hapatteesta. Nimenomaan happamaton leipä on tärkeä osa tätä juhlaa. 5. Moos. 16: 16 puhuu meille happamattoman leivän juhlasta. Se puhuu nimenomaan niistä tärkeistä vuoden juhlista, jolloin jokaisen juutalaisen miehen oli mentävä Jerusalemiin. Ja tässä Tooran tekstissä puhutaan happamattoman leivän juhlasta. Tämä juhla oli hyvin merkittävä myös Jeshuan opetuslapsille. Apostolien teoissa 20: 6 puhutaan näin: " Me taas purjehdimme happamattoman leivän juhlan jälkeen Filippiästä. " Myös tässä tekstissä me näemme happamattoman leivän juhlan, joka puhuu meille siitä, että tämän viikon aikana ei syödä hapattua leipää.

Juutalainen traditio antaa meille hyvät ohjeet, mikä on hapattua ja mikä happamaton. Matsa valmistetaan yleensä vehnä jauhoista, mutta siinä voi olla muutakin. Taikina tehdään veteen, kaulitaan ohueksi ja paistetaan uunissa. Hyvin tärkeää tässä on aika. Taikinan valmistus ja paistaminen tulee suorittaa 18 minuutin aikana. Se lasketaan tarkkaan, koska tässä ajassa jauhot veden kanssa eivät ehdi hapantua. Nopealla aikataululla ei ole mahdollista hapantua. Sen takia matsaa käytetään happamattoman leivän juhlan aikana, koska siinä ei ole hapattua. Tämän juhlan ensimmäisen päivän aikana matsan syöminen kuuluu Herran käskyihin. Seuraavina päivinä ei ole pakollista syödä matsaa. Mutta koska

seuraavatkin päivät ovat hyvin vaikeat ilman leipää, monet käyttävät matsaa koko tämän juhlan ajan. Mutta tämä ei ole Herran käskyyn liittyvä syöminen.

Tempppelin aikana oli kirjoitettu rituaali, miten ja missä järjestyksessä pääsiäiskaritsan ja matsan syöminen pitää suorittaa. Tämä ateria on hepreaksi nimeltään seder, mikä käännettynä tarkoittaa järjestystä. Tätä seder-ateriaa on suoritettu näihin päiviin asti. Siitä huolimatta, ettei temppeleitä ole, eikä karitsaa enää uhrata. Mutta seder-aterian järjestystä käytetään yhä ja se on hyvin vanha tapa. Nimenomaan tämän seder-aterian yhteydessä Jeshua siunasi leivän ja viinin ja kertoi sen tarkoituksen. Me voimme lukea tästä seder-ateriasta Luukkaan evankeliumista 22. luvusta ja Johanneksen evankeliumin 13. luvusta. Meille ei ole tänään mahdollista käsitellä seder-aterian sisältöä, koska se veisi varmasti kaksi oppituntia. Sederin tarkoituksesta ja järjestyksestä on kirjoitettu hyvin paljon kirjallisuutta. Jokainen voi lukea niitä ja nähdä, minkälainen syväallinen messiaaninen tarkoitus seder-ateriaan on kytketty.

Seder-aterian yhteyteen, joka suoritetaan juutalaisen kansan keskellä sukupolvesta sukupolveen, me voimme nähdä kytketyn syväallisen messiaanisen tarkoituksen. Muuten sanoisin sananlaskun: parempi yhden kerran nähdä kuin sata kertaa kuulla. Tällä oppitunnilla olemme puhuneet kolmesta toisiinsa liittyvästä juutalaisesta tapahtumasta. Ensimmäinen tapahtuma 14. nisankuuta on pesach kahden illan välissä. 15- nisankuuta on Jom tov-juhla Egyptistä vapautumisen muistoksi. Jokainen varmasti muistaa, että tätä juhlaa vietetään Egyptin orjuudesta vapautumiselle. Ja 16. nisankuuta juhlietaan lyhteen heilutuspäivää, ja myös näiden kolmen päivän syväallista merkitystä meille tänä päivänä.